

OPONENTURA DIPLOMNÍHO PROJEKTU NA TÉMA MĚSTSKÝ BAZÉN SMÍCHOVSKÁ NÁPLAVKA AUTORA LENKY WATERSOVÉ V ATELIERU MICHALA KUZEMENSKÉHO A PETRY KUNAROVÉ

OPONENT: MICHAL FIŠER

ČERVEN 2020

Okolí železničního Výtoňského mostu je v rámci vltavské kotliny vsutku zvláštní místo. Širší krajinné vymezení masivy Vyšehradu a Pavího Vrchu mu od počátků osídlení přisuzují statut přirozené jižní brány města. Most podtrhuje přirozenou topografickou konfiguraci proti sobě ústících údolí Botiče a Radlického. Jeho ocelový skelet odkazuje na smíchovský industriál, zároveň v tom pravém místě vytváří oponu, která cestujícímu odkrývá velkolepé jeviště vnitřní Prahy. Je to zvláště zřejmé na cestě po obou březích a je to zas a znovu fascinující při cestě vlakem. Dynamické místo koncentruje historický mix – středověká Podskalská celnice, zmíněný Vyšehrad, kamenné říční navigace, modernistické residence. Smíchovská strana je na rozdíl od té stabilní novoměstské ve stavu jisté nedořečenosti. Místo se neochotně zbavuje přívlastku periferie, přesto stále silné, přesto jeho budoucí proměna je nevyhnutelná. Labutí píseň zní silněji oč zřetelněji se rýsují obrysy rázně se transformujících nedalekých území Smíchova. Úvahy k dané úloze je, myslím, primárně nutné vést s ohledem na tyto dvě roviny: 1) význam zvoleného místa a funkce vůči celé Praze, 2) dynamiku nadcházející proměny Smíchova, která nás nutí pokládat si otázky zároveň v přítomném i budoucím čase. Kde tedy končí/bude končit vnitřní město a začíná/bude začínat periferie? Komu a jaké čtvrti vlastně náleží/bude náležet smíchovská náplavka? Jak dům poslouží městu? Kdo přijde plavat do bazénu? Dorazí sem autem či pěšky? Na kole, po vodě?

Rád bych nejdříve ocenil samotné zadání diplomní práce: je lišácky definované, řešením úkolu je možné identitu místa potvrdit jako ji naopak zcela přetvořit. Při poměrně precizně definovaném programu má autor stále velkou svobodu jak jej na vytčené parcele uspořádat. Lenka Watersová dokázala dle mého názoru svým řešením vhodně zužitkovat existující danosti a předpoklady území, posunout jeho význam a formu přiměřeným směrem a přitom nepotřít jeho existující kvality. Zmiňuji ty podstatné:

O místě: Autorka si je vědoma adekvátnosti umístění městského bazénu na tomto místě. Městské lázně emancipují levý břeh. Podolí je na pravém, Šutka nahony daleko. Z Anděla

je to sem 10 minut pěšky, ze Smíchova City 5. Nelze, než podtrhnout závěrečnou větu v pojednání o místě: „Byla by velká škoda tento prostor privatizovat.“

O proporci: Stavební program je soustředěn do kompaktní kubické hmoty s co nejmenší půdorysnou stopou. To umožňuje prohlédnout z nitra Smíchova na otevřenou řeku. Především to však umožňuje plně uplatnit veřejně přístupné zelené plochy kolem lázní jako přirozenou součást života domu a kolem něj. Stávající park na severu je využit jako nenucené entré do domu v horní městské úrovni. Na jižním předpolí vzniká nový poměrně rozlehlý park v úrovni náplavky. Snížená úroveň umocňuje vizuální účinek nejen budovy samotného bazénu, ale zachovává úhel kultovní veduty věžatého Vyšehradu filtrované příhradami železničního mostu pozorovanou z břehu řeky. Zanořený park je zároveň logickým vyústěním ještě jakž takž souvislého zeleného pásu sledujícího železnici od budoucího smíchovského City. Hodnota tohoto prvku zelené infrastruktury se časem nepochybně znásobí a jeho forma jistě projasní. Autorka nepodlehla nabídce velké stavební parcely, soustředila program na její menší část a promyšleně tím zapojila nový dům do kontextu území. Vědomá paralela s Lichtenštejnských palácem je zcela na místě. Tato proporce dle mého názoru prospěje domu, nábřeží s parkem i vnímání obrazu města. Díky tomu snad můžeme dům nazvat pavilonem, zcela jistě soliterem, který okázale stvrzuje význam místa a definitivně mu odnímá nálepku periferie.

O náplavce: Způsob zakončení či přerušení říční navigace je v návrhu stejně nekompromisní jako její podstata. Horní i spodní hrana se zalamují kolem domu, který si osvojuje formální slovník navigace a převádí ji úhybným manévrem do zadního plánu. Dům se tak ocitá v jisté nárožní pozici a směle vstupuje do dialogu s řekou, mostem i Vyšehradem.

O uspořádání programu: Hmoty střídá prostor. Servis je ve hmotě, prostor je nástrojem k otevírání se domu okolnímu světu. Tento koncept je aplikován důsledně i přes drobné provozní nedokonalosti jako je např. způsob vertikálního propojení jednotlivých pater. Prostor hlavního bazénu se rytmicky otevírá velkými otvory do svého okolí na všechny strany a zpřítomňuje tak město uvnitř bazénové haly. Posiluje se myšlenka (městského) pavilonu, který je pro město obohacím. Otevřená, pulsující instituce pro každého. Koncept otevírání se je důsledně dotažen na střeše domu. Ze sluneční lázně je možné skrze obvodovou arkádu pozorovat okolní sekvence města nebo samotnou oblohu.

Děkuji Michalu Kuzemskému a Petře Kunarové za přípravu a položení naléhavých otázek a děkuji Lence Watersové za její vyjímečnou odpověď! Doporučuji absolutorium a navrhuji hodnocení A.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Michal Fišer', with a stylized flourish underneath.

Michal Fišer

V Praze dne 26.6.2020